

29 oktober 2009 - nummer 2 - jaargang 2009 - 2010

Inhoud

Uitgelicht...

Kritische vragen over toegang rechtshandhavers tot Eurodac

Nieuws uit de Kamer

Correspondentie over kaderbesluit tolken en vertalers

Mager gedocumenteerde geannoteerde agenda

NAVO, blijf bij je leest

Stockholmprogramma: brede gedachtewisseling met de bewindslieden

Hoor en wederhoor vermeende terroristen

Nieuws uit Europa

Voorstel over erfopvolging gepubliceerd

Signalering

Nieuwe Europese voorstellen

Symposium ter viering 60 jaar Raad van Europa

Uitgelicht...

Kritische vragen over toegang rechtshandhavers tot Eurodac

22 november 2009 - De vaste commissie voor de JBZ-Raad neemt een kritische houding aan ten opzichte van een voorstel van de Europese Commissie voor een besluit betreffende verzoeken van rechtshandhavingsinstanties van de lidstaten en Europol om vergelijking met Eurodac-gegevens ten behoeve van rechtshandhaving (zie ook EUpdate, 2009-2010, nr. 1). Het besluit staat politieke en justitiële autoriteiten onder strikte voorwaarden toe gevonden sporen te vergelijken met vingerafdrukken van asielzoekers die in de Eurodac-databank zijn opgeslagen. In een brief aan de staatssecretaris van Justitie van 22 oktober 2009 geeft de commissie aan dat zij niet twijfelt aan de goede bedoelingen van de Commissie en ook kennis heeft genomen van de strikte voorwaarden die in het ontwerpbesluit zijn neergelegd, maar dat zij niettemin kritisch blijft. Daarbij verwijst zij naar een opinie van de European Data Protection Supervisor (EDPS), de Nederlander Peter Hustinx, van 7 oktober 2009.

De EDPS wijst onder meer op het gevaar van stigmatisering van asielzoekers en de tendens om voor geheel andere doelen verzamelde gegevens door te spelen aan rechtshandhavingsinstanties. Daarbij gaat het vaak om gegevens van mensen die op geen enkele wijze verdacht worden van een strafbaar feit. Ook meent de EDPS dat eerst de bestaande EU-instrumenten die de uitwisseling van onder meer vingerafdrukken mogelijk maken, geëvalueerd moeten worden.

De commissie is benieuwd naar de reactie van de Nederlandse regering op het Commissievoorstel en verneemt graag het standpunt van de regering ten aanzien van de door de EDPS aan de orde gestelde kwesties.

Intussen is het BNC-fiche bij het voorstel verschenen. Hierin velt de regering een positief proportionaliteits- en subsidiariteitsoordeel over het ontwerpbesluit, maar komen de hiervoor genoemde (potentiële) bezwaren niet aan de orde. Ook in het position paper 'Dutch priorities for the Stockholm Programme' is de regering onverdeeld positief: "It must also be made possible to use

existing European central databases, such as VIS, Eurodac and FIDE, for law enforcement purposes. This will require extending and deepening the ways in which these databases can be used”.

Een eerste korte discussie vond plaats tijdens het mondelinge overleg over het Stockholmprogramma, maar de commissie ziet met belangstelling uit naar de schriftelijke reactie op de brief.

lees meer

[Dossier 2.1.37 op de Europapoort](#)

Nieuws uit de Kamer

Correspondentie over kaderbesluit tolken en vertalers

16 oktober 2009 - De vaste commissie voor de JBZ-Raad blijft de ontwikkelingen rond het ontwerp-kaderbesluit betreffende het recht op tolk- en vertaaldiensten in strafprocedures op de voet volgen (zie eerder EUpdate, 2009-2010, nr. 1). Bij [brief](#) van 16 oktober 2009 heeft zij de minister van Justitie om een nadere toelichting gevraagd op het [BNC-fiche](#) dat bij dit voorstel is verschenen. De commissie vraagt of er geen tegenstrijdigheid in dit BNC-fiche is geslopen, nu de regering enerzijds stelt dat het kaderbesluit moet worden gezien als een gewenste ‘aanvullende actie’ ten opzichte van het EVRM, maar anderzijds een negatief proportionaliteitsoordeel velt over een onderdeel van het kaderbesluit dat duidelijk het EVRM aanvult, te weten het recht op kosteloze vertaling van bepaalde processtukken. De commissie wordt graag nader geïnformeerd over de precieze toegevoegde waarde van het kaderbesluit ten opzichte van het EVRM en de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

In de brief wordt de minister van Justitie voorts gevraagd de onderwerpen die de Eerste Kamer in het kader van de subsidiariteitstoets heeft aangesneden, in de Raad aan de orde te stellen. Daarbij gaat het niet alleen om de meerwaarde van het kaderbesluit ten opzichte van het EVRM, maar ook om de rechtsgrondslag ervan en de vermeende inconsistente toepassing van EVRM-bepalingen door de lidstaten. De commissie hecht hier te meer aan, nu het Europees Parlement vooralsnog weinig heeft gedaan met de uitkomsten van de subsidiariteitstoetsen die door maar liefst 33 nationale parlementen en Kamers zijn verricht.

Ten slotte mort de commissie over het ontbreken van een document bij de geannoteerde agenda. Uit de positieve toon van annotatie valt af te leiden dat er tekstpassages gewijzigd zijn die de regering eerder tot een voorbehoud bewogen, maar dat valt zo niet te controleren. De Eerste Kamer zag zich daarom genoodzaakt op advies van de commissie [instemming te onthouden](#) op formele gronden.

Inmiddels is van de zijde van de regering een [reactie](#) ontvangen. In deze brief van 22 oktober 2009 is onder meer te lezen dat het artikel in het kaderbesluit over vertaling van processtukken is aangepast. Verder licht de regering de meerwaarde van het besluit ten opzichte van het EVRM toe. De commissie wenst hierop nader te reageren.

lees meer

[Dossier 3.4.17 op de Europapoort](#)

Mager gedocumenteerde geannoteerde agenda

22 oktober 2009 - De kwaliteit van de geannoteerde agenda's voor de JBZ-Raad kan beter. Dat schrijft de vaste commissie voor de JBZ-Raad in een op 22 oktober 2009 verzonden [brief](#) aan de minister van Justitie. De commissie constateerde bij het bestuderen van de laatste [geannoteerde agenda](#) – voor de Raad van 23 oktober – dat zij er eigenlijk niet mee uit de voeten kon. Door het grotendeels ontbreken van documenten, kon de commissie geen oordeel over de voor de Raad geagendeerde ontwerp-wetgeving uitspreken. De commissie schrijft in de brief dat dit betekent dat zij pas in een latere fase van het onderhandelingsproces inbreng vanuit de Eerste Kamer kan leveren. De regering kan hierdoor gedwongen worden haar standpunt bij te stellen, tot ongenoegen van de andere lidstaten.

In de brief verzoekt de commissie de minister om telkens het laatst beschikbare document bij de agenda te voegen. Ontbreken documenten, dan stelt de commissie een uitgebreidere annotatie op prijs.

Gelet op deze ontwikkeling vreest de commissie een verdere achteruitgang van de informatiepositie van de Kamer na inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon. De staf is verzocht hierover een notitie op te stellen.

NAVO, blijf bij je leest

23 oktober 2009 - "NATO is like a shopping list; everybody adds things onto the list but nobody takes anything off." Dat zei de heer Julian Lindley-French op 23 september in de Eerste Kamer tijdens een symposium over de toekomst van de NAVO. Lindley-French, professor van 'Military Art & Science' aan de Nederlandse Defensie Academie (NLDA), refereerde hiermee aan de geplande herziening van het Strategisch Concept van de NAVO.

Tijdens het symposium, georganiseerd door de Eerste Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO), werd onder meer benadrukt dat de NAVO zich in hoofdzaak moet blijven richten op haar 'core business'. Verder kwam de relatie tussen de NAVO en Rusland uitgebreid aan bod. De Voorzitter van de vaste commissie voor Internationale Betrekkingen van de Russische Doema, de heer Konstantin Kosachev, sprak over de publieke opinie in Rusland die soms nauwere samenwerking met de NAVO in de weg staat. Kosachev benadrukte dat de NAVO Rusland nodig heeft, en vice versa. "This military protectionism belongs to the past and not to the future", zo stelde hij. Door de heer Hugo Klijn, Senior Researcher bij het Instituut Clingendael, werd vervolgens een inleiding gegeven over de Nederlandse visie op de NAVO. Hij haalde hierbij het belang van een goede taakverdeling tussen de Europese Unie en de NAVO aan. "If the international community is serious about a comprehensive approach, NATO and the EU need to work together and focus on things they are good at." Na een schets van de belangrijkste toekomstige uitdagingen van de NAVO door de drie referenten, Frank van Kappen (VVD-Eerste Kamerlid), Arjan Vliegthart (SP-Eerste Kamerlid) en Henk Jan Ormel (Tweede Kamerlid voor de CDA), werd het symposium afgesloten met een korte discussie met het publiek. (Het Engelstalige verslag van het symposium 'NATO at 60 – the future ahead', zal binnenkort beschikbaar zijn op de website van de Eerste Kamer.)

lees meer

[Conferentie 60-jarig bestaan van de NAVO](#)

Stockholmprogramma: brede gedachtewisseling met de bewindslieden

27 oktober 2009 - De vaste commissie voor de JBZ-Raad heeft op dinsdag 27 oktober 2009 een mondeling overleg gehad met de minister van Justitie, de minister van Binnenlandse Zaken en de staatssecretaris van Justitie. Onderwerp van gesprek was de Nederlandse inzet voor de totstandkoming van het [Programma van Stockholm](#), het meerjarenprogramma op het gebied van Justitie en Binnenlandse Zaken (2010-2014) en de opvolger van het [Haagse Programma](#) (2004-2009). Diverse onderwerpen passeerden tijdens het anderhalf uur durende overleg de revue. Zo werd gesproken over de noodzaak om bestaande regelgeving te evalueren en te verbeteren voordat nieuwe regelgeving wordt voorgesteld en verstrekkendere bevoegdheden worden geïntroduceerd. Een ander terugkerend thema was de wederzijdse erkenning van civiele en strafrechtelijke vonnissen en wederzijds vertrouwen bij de politieke en justitiële samenwerking. Ook was er aandacht voor de mogelijke samenloop van in EU-verband vastgestelde regelgeving (bijvoorbeeld kaderbesluiten) en verdragen die in het kader van de Raad van Europa of de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht tot stand gekomen zijn.

Verder werd onder meer gesproken over de confiscatie van crimineel geld, de bestrijding van cybercrime, het doelbindingsprincipe bij gegevensverwerking, het tegengaan van radicalisering, de oprichting en taken van het European Asylum Support Office (EASO), resettlement van vluchtelingen, herziening van de Europese richtlijnen op het gebied van asiel, de rechtsbescherming van asielzoekers, toekomstige Europese richtlijnen over gezinshereniging en de precieze status van het Common Frame of Reference (CFR), dat door sommigen als een (toekomstig) Europees Burgerlijk Wetboek wordt gezien. Op verzoek van de commissie gaf de minister van Justitie een nadere toelichting op het initiatief om te komen tot een evaluatiemechanisme waarbij het functioneren van de

rechtsstaat in de lidstaten wordt onderzocht. Over enkele weken zal een officieel schriftelijk verslag van het overleg worden gepubliceerd.

lees meer

[Dossier 1.0.31 op de Europapoort](#)

Hoor en wederhoor vermeende terroristen

27 oktober 2009 - De vaste commissie voor Justitie onderkent het belang van een behoorlijke rechtsbescherming voor personen en organisaties die worden verdacht van banden met terreurnetwerken. De commissie heeft daarom op 27 oktober 2009 [schriftelijke vragen](#) gesteld aan de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken over het regeringsstandpunt ten aanzien van het [voorstel](#) van de Europese Commissie voor een verordening tot wijziging van Verordening (EG) nr. 881/2002 tot vaststelling van bepaalde specifieke beperkende maatregelen tegen sommige personen en entiteiten die banden hebben met Usama bin Laden, het Al Qa'ida-netwerk en de Taliban. Het voorstel is ingegeven door de zogenaamde [Kadi-uitspraak](#) van het Hof van Justitie. In deze uitspraak verklaarde het Hof de verordening (gedeeltelijk) nietig omdat zij de rechten van de verdediging, in het bijzonder het recht om gehoord te worden, niet eerbiedigde. Aan personen die op de lijst bij de verordening waren geplaatst, en tegen wie dus 'beperkende maatregelen' genomen werden, werd namelijk in het geheel niet medegedeeld op grond van welke gegevens zij op die lijst waren opgenomen en ook was niet voorzien in een procedure van hoor en wederhoor.

Het commissievoorstel beoogt nu een dergelijke procedure te introduceren: eerst wordt een voorlopig besluit genomen, op grond waarvan tegoeden en economische middelen worden bevroren. Vervolgens worden de betrokkenen in kennis gesteld (voor zover zij te vinden zijn) en wordt aan hen gelegenheid geboden te reageren. Pas daarna valt een definitief besluit. De regering keurt in het bij het voorstel horende [BNC-fiche](#) deze constructie af omdat hiermee niet voldaan zou zijn aan de verplichtingen van VN-lidstaten om without delay VN-sanctiebesluiten (die doorwerken in de Europese lijsten) uit te voeren. De commissie krijgt graag een nadere toelichting van de regering op dit standpunt. Zij vraagt zich namelijk af of het wel steekhoudend is, aangezien ook bij een voorlopig besluit onmiddellijk bevrozing van tegoeden plaatsvindt.

lees meer

[Dossier E090070 op de Europapoort](#)

Nieuws uit Europa

Voorstel over erfopvolging gepubliceerd

14 oktober 2009 - Na maanden van uitstel heeft de Europese Commissie eindelijk haar [voorstel](#) gepubliceerd voor een verordening betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen en authentieke akten op het gebied van erfopvolging en betreffende de instelling van een Europese erfrechtverklaring. Als het voorstel wordt aangenomen, is op de executie van testamenten binnen de Europese Unie voortaan steeds één rechtsstelsel van toepassing, ook al bevinden de te verdelen goederen zich in diverse landen. Als hoofdregel geldt dat het recht van het land waar de erflater zijn laatste gewone verblijfplaats had, van toepassing is en dat de rechters van dat land bevoegd zijn in kwesties rond de erfopvolging. De erflater kan echter ook het recht kiezen van de staat waarvan hij de nationaliteit bezit.

Van een harmonisatie van het materiële erfrecht is bij het voorstel geen sprake: het gaat enkel om conflictregels die de bevoegde rechter en het toepasselijke recht aanwijzen. De verordening stelt daarnaast een Europese erfrechtverklaring in, die het bewijs levert van de hoedanigheid van erfgenaam of legataris en van de bevoegdheden van executeurs-testamentair of derden-beheerders. Deze erfrechtverklaring wordt automatisch erkend in de gehele Europese Unie. De nieuwe regels hebben geen betrekking op successiebelasting. Het voorstel heeft de [steun](#) van de Council of the Notariats of the European Union.

Het voorstel voor de verordening is reeds in 2008 door de COSAC uitgekozen voor een onder auspiciën van de COSAC uit te voeren [subsidiariteitstoets](#). De startdatum voor de toets was 21

oktober 2009; de toets dient vóór 17 december 2009 te zijn afgerond. De vaste commissie voor de JBZ-Raad zal het voorstel toetsen en de Eerste Kamer een advies voorleggen.

lees meer

[Dossier 3.2.40 op de Europapoort](#)

Signalering

Nieuwe Europese voorstellen

29 oktober 2009 - Ten behoeve van de Europese werkzaamheden van de Eerste Kamer wordt wekelijks een overzicht samengesteld van recent gepresenteerde Europese voorstellen. Links naar de drie meest recente overzichten – verdeeld naar Directoraat Generaal – treft u hierbij aan. Indien het wenselijk wordt geacht dat het voorstel nader bestudeerd wordt door de Kamer kan dit aan de orde worden gesteld in de beleidsverantwoordelijke commissie van de Eerste Kamer. Indien u als lezer van deze EUpdate het wenselijk acht dat een Europees voorstel expliciete aandacht van de Eerste Kamer krijgt, kunt u dat aangeven door gebruikmaking van het contactformulier op de Europapoort. Zodra een commissie van de Eerste Kamer besluit een Europees voorstel inhoudelijk te behandelen, wordt een apart dossier aangemaakt op de Europapoort.

lees meer

[Overzicht week 42](#)

[Overzicht week 43](#)

[Overzicht week 44](#)

Symposium ter viering 60 jaar Raad van Europa

2 november 2009 - Op maandag 2 november 2009 vindt in de plenaire zaal van de Eerste Kamer het openbare symposium plaats ter viering van het 60-jarig bestaan van de Raad van Europa en het 50 jarig bestaan van het Europees Hof van de Rechten van de Mens. Tijdens het symposium zal worden gesproken over de rol en functie van de Raad van Europa in de afgelopen jaren, maar juist ook gericht op de Europese toekomst. Het tweede deel van het symposium staat in het teken van de invloed van de Raad van Europa en het Hof op Nederland en met name op het terrein van asiel- en immigratiebeleid.

De bijeenkomst zal worden geopend door de Voorzitter van de Eerste Kamer, de heer Van der Linden. Sprekers zijn o.a. de heer Hammarberg, Mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa, Staatssecretaris buitenlandse zaken Timmermans, Staatssecretaris Justitie, Albayrak en de Nederlandse Rechter bij het Hof, Meyer.

Indien u het symposium op 2 november wenst bij te wonen - aanvang 13.30 uur - wordt u verzocht zich aan te melden per email bij symposium@eerstekamer.nl. Nadere informatie en het uitgebreide programma kunt u vinden op www.europapoort.nl

lees meer

www.europapoort.nl

Colofon

Via deze [link](#) kunt u zich vrijblijvend aanmelden als lezer van EUpdate.

Deze nieuwsbrief biedt actuele informatie in het kader van de parlementaire controle van de Eerste Kamer op het Europese beleids- en wetgevingsproces. Tevens geeft deze nieuwsbrief voor belangstellenden inzicht in de wijze waarop de Eerste Kamer haar controlerende taken uitvoert en informatie over de voortgang op actuele beleidsterreinen.

Via elektronische links biedt de nieuwsbrief direct toegang tot openbare documenten en dossiers.

De EUpdate verschijnt driewekelijks.

De nieuwsbrief wordt samengesteld door de ambtelijke staf van de Eerste Kamer.

Aan de informatie in deze nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend.
Vragen en suggesties over de inhoud kunt u mailen aan de redactie.